

การรายงานลงโทษทางวินัยข้าราชการพลเรือนสามัญ
กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช.มีมติชี้มูลว่ามีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ
และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่องเสร็จที่ ๑๕๙๒/๒๕๖๔
ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๒
ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ที่ นร ๑๐๑๑/๖๒

สำนักงาน ก.พ.

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๖๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง การรายงานการลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลว่ามีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกตินั้น (เวียน กระทรวง กรม จังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๕๙๒/๒๕๖๔

ด้วยมีส่วนราชการรายงานการส่งลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลว่ามีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกตินั้น ก.พ. ซึ่ง ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่า มีประเด็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจของ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. ในการพิจารณาเรื่องดังกล่าว จึงได้หารือไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้มีความเห็นตามบันทึกเรื่องเสร็จที่ ๑๕๙๒/๒๕๖๔ เรื่อง การดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ สรุปความได้ว่า การส่งลงโทษไล่ออกในกรณีนี้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญร้ายแรงผิดปกตินั้น เป็นการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ อันเป็นบทบัญญัติที่กำหนดวิธีการ หน้าที่ และอำนาจในการดำเนินการทางวินัยกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกกล่าวหาว่าร้ายแรงผิดปกตินั้นเป็นการเฉพาะ ดังนั้น การส่งลงโทษไล่ออกกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยว่าร้ายแรงผิดปกตินั้น จึงมิใช่การใช้การส่งลงโทษไล่ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. ย่อมไม่มีอำนาจในการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและดุลพินิจในการส่งลงโทษของผู้บังคับบัญชา ตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ถูกส่งลงโทษจึงไม่อาจอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ข้าราชการพลเรือนสามัญถูกส่งลงโทษตามมาตรา ๓๑ (๒) ประกอบมาตรา ๑๑๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ การตรวจสอบการใช้ดุลพินิจในกรณีนี้หากจะพึงมีย่อมเป็นอำนาจของศาลหรือตามกลไกการตรวจสอบตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยพร้อมนี้

อนึ่ง เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคล ให้ส่วนราชการรายงานการส่งลงโทษในกรณีดังกล่าวไปยังสำนักงาน ก.พ. ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยวัฒน์ ศิริรักษ์)

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักมาตรฐานวินัย

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๑๖๒๘ โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๑๖๒๕

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๖๑

สำนักงาน ก.พ. ได้มีหนังสือ ที่ นร ๑๐๑๑/๑๕๐ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติรายงานไปยัง ก.พ. เพื่อให้พิจารณาตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีการลงโทษไล่ออกข้าราชการพลเรือนสามัญรายหนึ่งซึ่งเกษียณอายุราชการ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ ออกจากราชการ เนื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการประชุมครั้งที่ ๑๓๔/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒ มีมติว่าข้าราชการพลเรือนสามัญรายนี้ร้ายวณผิดปกติ ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

ก.พ. พิจารณาแล้วมีความเห็นเป็น ๒ แนวทางดังนี้

แนวทางที่ ๑ เห็นว่า อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. จะมีอำนาจพิจารณาตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ก็ต่อเมื่อผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญเสร็จสิ้นแล้ว และรายงานผลไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. แล้วแต่กรณี ซึ่งการพิจารณาโทษในกรณีนี้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลว่าข้าราชการพลเรือนสามัญร้ายวณผิดปกตินั้น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ไม่ได้บัญญัติหลักเกณฑ์หรือวิธีการดำเนินการไว้ แต่คณะกรรมการกฤษฎีกาเคยให้ความเห็นในเรื่องเสร็จที่ ๑๐๑๐/๒๕๕๙ ว่า มาตรา ๘๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดวิธีการ หน้าที่ และอำนาจในการดำเนินการไว้ครบถ้วนแล้ว จึงเป็นเรื่องที่ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งลงโทษไล่ออกตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามกระบวนการหรือขั้นตอนปกติที่มีกฎหมายกำหนดไว้ และปัจจุบันพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้นำหลักเกณฑ์การดำเนินการกรณีร้ายวณผิดปกติตามมาตรา ๘๐ (๔) ดังกล่าวมาบัญญัติไว้ในส่วนที่ ๒ ของหมวด ๕ การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน โดยมาตรา ๑๒๒ บัญญัติในสาระสำคัญไม่แตกต่างจากเดิม เว้นแต่กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษไล่ออกเพียงสถานเดียว นอกจากนี้ มาตรา ๑๒๒ วรรคหกยังบัญญัติหลักเกณฑ์และวิธีการที่ให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งลงโทษไล่ออกโดยไม่ต้องสอบสวนหรือขอมติจากคณะรัฐมนตรี หรือความเห็นชอบจากองค์กรบริหารงานบุคคลไว้ด้วย ดังนั้น กรณีนี้ผู้บังคับบัญชาจึงสั่งลงโทษไล่ออกข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นี้ ออกจากราชการได้ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กระทรวงซึ่งข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นี้สังกัดอยู่พิจารณา ตามมาตรา ๙๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ และไม่ถือเป็นการสั่งลงโทษทางวินัย

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๔/๒๕๓ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ต้องรายงานให้ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. พิจารณาตรวจสอบ การดำเนินการทางวินัย ตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ

แนวทางที่ ๒ เห็นว่า ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องเสร็จที่ ๑๐๑๐/๒๕๕๔ เป็นการให้ความเห็นในส่วนอำนาจการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาเท่านั้น ไม่ได้หมายความว่ารวมถึง อำนาจการตรวจสอบของ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. ซึ่งเป็นองค์กรตรวจสอบการดำเนินการ ของผู้บังคับบัญชา ตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ นอกจากนี้ การดำเนินการกรณีร่ำรวยผิดปกตินั้น มาตรา ๑๑๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติให้นำความในหมวด ๒ การได้ส่วน มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวกำหนดระยะเวลาการได้ส่วนไว้ หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการได้ส่วนเกินกว่าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด อาจส่งผลให้ผู้บังคับบัญชาไม่สามารถ สั่งลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญได้ อีกทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดโทษไว้สองสถาน คือ ปลดออกหรือไล่ออก ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดโทษไว้สถานเดียว คือ ไล่ออก การใช้ดุลพินิจในการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาจึงอาจเกิด ความลักลั่น ดังนั้น จึงไม่ควรตัดอำนาจการตรวจสอบของ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. ตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ

ก.พ. จึงมีมติให้หารือต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาในประเด็น ดังนี้

๑. อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ในการพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของการดำเนินการ และการใช้ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาในการสั่งลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญ กรณีที่ส่วนราชการ รายงานการลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งชี้มูลว่าร่ำรวยผิดปกติ ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ หรือไม่

๒. กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญร่ำรวยผิดปกติ ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยกำหนดให้ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งไล่ข้าราชการพลเรือนสามัญรายดังกล่าว ออกจากราชการ นั้น การลงโทษไล่ออกจากการดังกล่าวถือเป็นการลงโทษตามพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ หรือไม่ และกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นได้ออกจากการ ไปก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติชี้มูล การดำเนินการของผู้บังคับบัญชาจะต้องนำบทบัญญัติ ที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรา ๑๐๐ หรือมาตรา ๑๐๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ มาใช้พิจารณาด้วยหรือไม่

๓. เมื่อผู้บังคับบัญชามีคำสั่งไล่ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการตามที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลว่าร่ำรวยผิดปกติ ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจตรวจสอบ การใช้ดุลพินิจดังกล่าว หรือหากข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นไม่เห็นด้วยกับคำสั่งจะอุทธรณ์ ต่อองค์กรใด จะถือเป็นการอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ตามมาตรา ๑๑๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือนฯ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงาน ก.พ. โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.) และผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นควรรวมพิจารณาข้อหารือในประเด็นที่หนึ่งและประเด็นที่สอง เนื่องจากเป็นประเด็นที่สืบเนื่องกัน และมีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่งและประเด็นที่สอง เห็นว่า มาตรา ๑๐๓^๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดว่า เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวงซึ่งผู้ถูกดำเนินการทางวินัยสังกัดอยู่เพื่อพิจารณา เว้นแต่เป็นกรณีดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการต่างกระทรวงกัน หรือกรณีดำเนินการทางวินัยตามมติ อ.ก.พ. กระทรวง ตามมาตรา ๙๗^๒ วรรคสอง ให้รายงาน ก.พ. และในกรณีที่ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยเป็นการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม หากมีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. มีมติ แต่เมื่อการสั่งลงโทษไล่ออกในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญร้ายวณผิดปกตินั้น เป็นการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๑๒๒^๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

^๑มาตรา ๑๐๓ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการโดยเฉพาะ หรือสั่งยุติเรื่อง หรือตบโทษแล้ว ให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวงซึ่งผู้ถูกดำเนินการทางวินัยสังกัดอยู่เพื่อพิจารณา เว้นแต่เป็นกรณีดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการต่างกระทรวงกัน หรือกรณีดำเนินการทางวินัยตามมติ อ.ก.พ. กระทรวง ตามมาตรา ๙๗ วรรคสอง ให้รายงาน ก.พ. ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด

ในกรณีที่ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยเป็นการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม หากมีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. มีมติ

ในกรณีตามวรรคสองและในการดำเนินการตามมาตรา ๑๐๔ ให้ ก.พ. มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๙๕

^๒มาตรา ๙๗ ภายใต้บังคับวรรคสอง ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๔ เห็นว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ แล้วแต่กรณี พิจารณา เมื่อ อ.ก.พ. ดังกล่าวมีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ไม่ใช่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๔ หรือมาตรานี้ ให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๕๗ ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๔ หรือมาตรานี้ได้

ผู้ใดถูกลงโทษปลดออก ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

^๓มาตรา ๑๒๒ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายวณผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน สำนวนการไต่สวน เอกสาร พยานหลักฐาน และความเห็นไปยังอัยการสูงสุดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีมติ เพื่อให้อัยการสูงสุดดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินที่ร้ายวณผิดปกติตกเป็นของแผ่นดินต่อไป และให้นำความในมาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๒๐ และมาตรา ๑๒๑ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุด ให้ประธานกรรมการยื่นคำร้องต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินที่ร้ายวณผิดปกติตกเป็นของแผ่นดินต่อไป โดยให้นำความในมาตรา ๘๐ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

(มีต่อหน้าถัดไป)

ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ อันเป็นบทบัญญัติที่กำหนดวิธีการ หน้าที่ และอำนาจในการดำเนินการทางวินัยกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกกล่าวหาว่าร้ายวณผิดปกติไว้เป็นการเฉพาะ ในวรรคสามและวรรคหกแล้วว่า ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายวณผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยข้อเท็จจริงโดยสรุป ไปยังผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่วินิจฉัยเพื่อส่งลงโทษให้ออกภายใน หกสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้ง โดยให้ถือว่ากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ และให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจ ส่งให้ออกได้โดยไม่ต้องสอบสวนหรือขอมติจากคณะรัฐมนตรี หรือความเห็นชอบจากองค์กร บริหารงานบุคคล ดังนั้น การส่งลงโทษให้ออกกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยว่าร้ายวณผิดปกติ จึงมิใช่การส่งลงโทษให้ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ และ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. ย่อมไม่มีอำนาจในการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและดุลพินิจในการส่งลงโทษ ของผู้บังคับบัญชา ตามมาตรา ๑๐๓^๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ

ประเด็นที่สาม เห็นว่า เมื่อให้ความเห็นแล้วว่าการส่งลงโทษให้ออกของผู้บังคับบัญชา กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยว่าร้ายวณผิดปกติ เป็นการใช้อำนาจเฉพาะตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มิใช่การส่งลงโทษ ให้ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ จึงไม่อาจอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ซึ่งมีหน้าที่ และอำนาจพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ข้าราชการพลเรือนสามัญถูกส่งลงโทษตามมาตรา ๓๑ (๒)^๕

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๓)

ในกรณีตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยข้อเท็จจริงโดยสรุป ไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนของผู้ถูกกล่าวหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่วินิจฉัยเพื่อส่งลงโทษ ให้ออกภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้ง โดยให้ถือว่ากระทำการทุจริตต่อหน้าที่

ความในวรรคสามมิให้ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวนและวินิจฉัยว่าข้าราชการดังกล่าวร้ายวณผิดปกติ ให้แจ้งให้ประธานกรรมการ แจ้งไปยังประธานกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม ประธานกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานกรรมการ อัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองหรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ ฝ่ายอัยการ แล้วแต่กรณี ต่อไป และในกรณีที่มีการสั่งให้พ้นจากราชการ ให้ถือว่าเป็นการให้พ้นจากราชการ เพราะกระทำการทุจริตต่อหน้าที่

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ส่งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยข้อเท็จจริงโดยสรุปไปยังผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง เพื่อสั่งให้พ้นจากตำแหน่งภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้ง และให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการทุจริตต่อหน้าที่

ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนตามวรรคสาม หรือผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจาก ตำแหน่งตามวรรคห้า มีอำนาจสั่งให้ออกหรือดำเนินการถอดถอนได้โดยไม่ต้องสอบสวนหรือขอมติจากคณะรัฐมนตรี หรือความเห็นชอบจากองค์กรบริหารงานบุคคล

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๕มาตรา ๓๑ ก.พ.ค. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. ทาลา

๒. ทาลา

(๒) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๑๔

๓. ทาลา

๔. ทาลา

ประกอบกับมาตรา ๑๑๔^๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ เท่านั้น การตรวจสอบการใช้ดุลพินิจในกรณีนี้หากจะพึงมียอมเป็นอำนาจของศาลหรือตามกลไกการตรวจสอบตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ธันวาคม ๒๕๖๔

^๖มาตรา ๑๑๔ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตาม มาตรา ๑๑๐ (๑) (๓) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่ง

การอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.

